

Arlanda Flygsamlingars Vänner

Mars 2017

Ansvarig utgivare: Bertil Boberg

Redaktör: Jan Forsgren

Arlanda Flygsamlingar i TV

Olika tv- och filminspelningar har de senaste åren skett i Arlanda Flygsamlingars lokaler. Oftast har våra flygplan och andra föremål fått bilda fond vid respektive inspelning. Bland de olika tv-företag som filmat i lokalerna märks Sveriges Television (SVT), Utbildningsradion, samt det amerikanska CNN. Dock har det varit få inslag som direkt har behandlat Arlanda Flygsamlingar, och vår kamp för ett nationellt civilt luftfartsmuseum.

Under november-december 2016 besökte SVT oss vid inte mindre än tre tillfällen. Först ut var ett inslag i ABC-Nytt där Reidun Boëthius berättade om flygvärdinneuniformer.

Reportern häpnade över den myckenhet av civil flyghistoria som finns att beskåda vid Arlanda Flygsamlingar, och gjorde på eget initiativ ett återbesök en dryg vecka senare. Inslaget sändes både i ABC-Nytt och i Landet runt under rubriken Arlandas bäst bevarade hemlighet.

Besök nummer tre behandlade haveriet i Gottröra. Detta mycket omskrivna och debatterade haveri inträffade för 25 år sedan, den 27 december 1991. Inslaget, som bl.a innehöll en intervju med SAS-

piloten Pelle Holmberg ståendes framför resterna av Dana Viking, sändes i Rapport den 26 december. Dessa tv-inslag har på ett mycket positivt sätt gett avtryck i besöksstatistiken; under januari 2017 hade vi nästan 250 besökare!

Jan Forsgren

Kontaktinformation:

Öppettider för visning och telefon-
Förfrågningar; helgfria tisdagar
och torsdagar kl 1000-1500

Postadress:

Arlanda Flygsamlingars Vänner
c/o TRV Museer

190 45 STOCKHOLM-ARLANDA

Tel: 08-593 600 33

E-post: arlandasamling@telia.com

Hemsida: www.arlandaflugsamlingar.se

Plusgiro: 352680-3

Organisationsnummer: 802411-6561

Besöksadress:

Kabinvägen 7, Stockholm-Arlanda

Kontaktpersoner:

Bertil Boberg: 070-482 71 28

E-post: bertil.boberg@telia.com

Kurt Ivarsson: 018-380 977

E-post: kurt.ivarsson2@comhem.se

Konsten att hänga flygplan

Under fyra dagar i mitten av januari hängdes ett antal flygplan och en gyrokopter upp i taket. Ansvariga för

denna grannliga uppgift var Ulrich Hild, Kalle Rydning, Bengt Emilsson och undertecknad. Företaget MBH ställde upp genom att utan kostnad låna ut en SkyLift (tack så mycket!), vilket var en förutsättning för detta arbete. I samband

med att SkyLiften anlände till samlingarna passade Swedavias personal på att smörja rullagren till hangarportarna, vilka nu går betydligt lättare att öppna med handkraft.

Arbetet inleddes måndagen den 16 januari med att Quickie SE-XII hissades upp i taket, följd av Humlan SE-HXE. Arlanda Flygsamlingar är förmodligen ensam i världen om att kunna visa båda dessa luftfartyg. Tisdagen ägnades åt att flytta Bücker Bü 131B SE-AGU ca en halvmeter bakåt, detta för att underlätta framkomligheten för SkyLiften.

Vi behövde även göra plats för att hänga upp en Grunau Baby IIB-2, SE-SAZ, i raden av segelflygplan. Detta flygplan återbördades till samlingarna från Ålleberg i maj förra året. För att få kronologin att stämma, liksom de olika utbildningsfaserna (från SG-38 via Grunau Baby IIB-2 till Olympia), bestämde vi oss för att ta ned glidflygplanet SG-38, och flytta densamma en balk närmare Café Göthlanda. Grunau Babyn skulle då få överta SG-38:ans gamla plats. Efter att temporärt ha flyttat på GV-38:an, MFI-10 Vipan och Fairchild 24:an, kunde vi lyfta ned SG-38:an.

Bengt Emilsson, Ulrich Hild och Kalle Ryd-ling efter slutfört värv. Foto: Jan Forsgren

Under tisdagen och torsdagen höll samlingarna som vanligt öppet, vilket skapade vissa problem för framkomligheten, vilket gjorde att besökarna fick snitsla sig fram på mittgången, mellan de olika flygplanen. Onsdagen var vikt åt andra saker, och fick då bli vilodag. När torsdagen led mot sitt

slut, hängde SG-38:an lyckligt på sin nya plats. Flygkropp och vingar till Grunau Babyn bars därefter fram och monterades ihop. Frigången mellan vänster vingpets och Fairchild 24:an var ca fem centimeter! Under fredagen hängdes slutligen Grunau Babyn upp i taket, varefter GV-38:an, MFI-10 Vipan och Fairchild 24:an ställdes tillbaka på sina ursprungliga platser. Med gott humör och efter utmärkt samarbete (och endast enstaka svordomar) var uppgiften slutförd.

Ytterligare en 'hängning' kommer att ske senare i år. Detta då vi till sommaren får tillbaka vår Avro Avian, SE-ADT, från Eurostop. Olika alternativ till var detta unika flygplan skall hängas upp är för närvarande under diskussion.

Jan Forsgren

Lockheed Lodestar SE-BZE i nygamla färger

Som de flesta av er säkert känner till, så förvarades samlingarnas Lockheed Lodestar, SE-BZE, i en träbod under närmare 40 år. Först 2004 kunde flygplanet flyttas in i vår lokal. Innan dess ångtvättades flygplanet, varmed den vita färgen och logotyperna längsmed flygkroppen togs bort. Även om cockpit och kabin sedan dess har restaurerats, har vi inte haft resurser att återställa exteriören.

Lasse Blixt på SE-BZE:s högervinge. Foto: Jan Forsgren

Sedan en tid har vår medlem Lasse Blixt ägnat sig åt att vitmåla översidan av flygkroppen till samlingarnas Lodestar. Efter att detta arbete slutförts var det så dags att applicera de specialbeställda dekalerna till logotypen Swedair Swedish Air Service. För dessa uppgifter har Lasse tillbringat åtskilliga timmar balanserandes ovanpå vingarna och på rangliga stegar. Tålmod, balanssinne och ett konstnärligt öga har bidragit till att SE-BZE nu har den färgsättning det hade när flygplanet

användes av Svensk Flygtjänst mellan 1958 och 1966. Nästa steg är att i bild och text beskriva denna Lodestars öden och äventyr, från norskt kurirflygplan via charter- och fraktflygningar i Europa, tiden i Linjeflyg samt tjänsten som kalibreringsflygplan. Tyvärr kan vi genom brist på utrymme inte montera på yttervingarna, men vem vet, kanske blir detta möjligt någon gång i framtiden!

Jan Forsgren

Verksamhetsredogörelse 2017

Under verksamhetsåret 2017 har ca 20 st frivilliga medlemmar under helgfria tisdagar och torsdagar utfört nödvändiga renoverings- och underhållsarbeten av föremål ingående i Arlanda Flygsamlingar enligt avtal med TRV Fordonsresurser:

Projekt 170: Lockheed Lodestar SE-BZE (Larserik Blixt) Arbetet med att återställa flygplanet i Swedairs färger har innefattat att översidan av flygkroppen rengjorts och vitmålat samt fästa dekaler till logotyper. Se separat artikel.

Projekt 173: Noorduyn Norseman SE-CPB (Larserik Blixt och Per Sviberg) Flygkroppen och fena/roder har målats och försetts med Norrlandsflygs logotyp.

Projekt 174: N.A.B.9 (Albatros B.IIa) (Nils-Åke Nilsson, Börje Holmberg och Jan Carlsson) Tre vingar har färdigställts medan tillverkning av vänster övervinge har påbörjats. Tillverkning och inpassning av delar till stabilisator, fena och roder pågår.

Projekt 176: Klemm Kl 35D SE-BHF (Kalle Rydning och Ulrich Hild) Tillverkning och inpassning av tätningslister beräknas vara slutfört under början av 2017..

Projekt 181: Simulatorer (DC-9 simulator, Caravelle och Metropolitan mock-up, Fosim och Linktrainer) (Georg Kramer och Dick Johansson) Arbeta med att kunna visa olika funktioner i DC-9 simulatorm pågår.

Projekt 182: Nord NC 701 SE-KAL (Miro Patocka) Stabilisatorn är klar, dock måste ett höjdroder nyttillverkas. Arbeta med detta pågår.

Projekt 185: Radarsystem (Georg Kramer) Montering och anpassning av PPI till Arlandas första flygradar pågår.

Förutom ovannämnda projekt, har AFV:s hemsida uppdaterats av Thomas Strid, medan slyrensats bort från gårdsplanen under ledning av Börje Samuelsson. En kontinuerlig rengöring av utställda flygplan och montrar har också utförts.

Arlanda 2016-12-31

Bertil Boberg

Då det i år är 80 år sedan Douglas DC-3 togs i tjänst av ABA, vill vi på detta sätt fira denna trafikflygets trotjänare. Foto: ABA/SAS Flyghistoriska Förening via Staffan Erlandsson

